

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15005211	IES Salvador de Madariaga	A Coruña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Linguaxe e práctica musical	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	6
3.1. Relación de unidades didácticas	7
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	10
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	23
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	24
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	25
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	29
6. Medidas de atención á diversidade	30
7.1. Concreción dos elementos transversais	31
7.2. Actividades complementarias	32
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	33
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	34
9. Outros apartados	34

1. Introducción

A materia de Linguaxe e Práctica Musical achega ao alumnado unha formación máis fonda no coñecemento da música. Grazas ao estudo da súa linguaxe como da experimentación da súa práctica desenvolverá as súas destrezas expresivas e creativas. A escoita é inherente á música, é a forma de percibila e, sobre todo, de apreza e sentila. Mais a través da audición pódense identificar os seus elementos e analizar as súas características, reflexionar sobre as emocións inherentes que esperta a propia percepción musical. Neste sentido, é fundamental que o alumnado adquira un vocabulario axeitado para describir a música e expresar as súas opinións e sentimentos.

A partitura convértese en obxecto de estudo. Por unha banda conecta os aspectos perceptivos coa súa representación gráfica e serve de soporte á interpretación e, por outra, permite a conservación do repertorio e achega información sobre a evolución da súa propia linguaxe a partir do estudo comparado.

Ademais da escoita e da partitura, medios de acceso ás obras musicais, o alumnado acadará o coñecemento a través da práctica intepretativa, da improvisación e da creación. Os instrumentos musicais, os obxectos de son, a voz e o corpo serán as canles polas que desenvolver a súa expresividade e creatividade. Igualmente, a participación en proxectos colaborativos que favorezan os procesos creativos, serán unha constante nesta disciplina e un medio para o seu crecemento persoal.

As aplicacións e programas informáticos para a transcripción, gravación, edición ou difusión musical facilitarán o desenvolvemento de numerosos coñecementos, destrezas e aptitudes.

A materia de Linguaxe e Práctica Musical está deseñada a partir de cinco obxectivos que están vinculados cos da etapa, así como coas competencias clave previstas para o bacharelato, especialmente en conciencia e expresión culturais.

A adquisición destes cinco obxectivos permitirá que o alumnado poida recoñecer e utilizar os elementos da linguaxe musical e adquirir a sensibilidade necesaria para achegarse á música desde a interpretación e a creación, ao tempo que desenvolve un criterio musical propio.

Os criterios de avaliación despréndense directamente dos obxectivos, e xunto cos contidos divídense en dous bloques. O primeiro, "Linguaxe musical", inclúe os aspectos relacionados coa linguaxe musical como fundamento teórico da materia, e a análise da música a través da escoita activa e da partitura; mentres que o segundo, "Práctica musical", refírese ás estratexias e técnicas de escoita para a práctica musical, ás técnicas de interpretación ou de lectura, e o uso de aplicacións e programas informáticos para a edición de partituras, a produción musical e audiovisual e a súa difusión.

A programación consta de dez unidades didácticas con 3 centros de interese para cada trimestre: Linguaxe musical, Práctica musical e Repertorio. Linguaxe musical 1, Linguaxe musical 2 e Linguaxe musical 3. Práctica musical 1, Práctica musical 2 e Práctica musical 3. Repertorio 1, Repertorio 2 e Repertorio 3.

As 3 unidades de cada trimestre deben de impartirse simultaneamente, é dicir non hai que rematar Linguaxe musical 1 para impartir Práctica musical 1, así mesmo sucede coa unidade de Repertorio, irémola traballando desde o principio do trimestre.

Realmente, o máis idóneo é empezar pola unidade de "Práctica musical 1" para poder entender e asimilar mellor os contidos teóricos da unidade "Linguaxe musical 1", xa que a metodoloxía desta programación busca a interiorización dos contidos teóricos a través dos prácticos, tal e como se reflicte nas liñas de actuación do punto 1.1.4 Orientacións Pedagóxicas do currículo: "o alumnado adquirirá os coñecementos da linguaxe musical a partir da experiencia".

A unidade "Repertorio 1" é unha unidade acumulativa para os tres trimestres, debido a que o repertorio pode ser interpretado por bloques trimestrais ou todo ao final do curso. O alumnado fará prácticas reais da experiencia de ser músico, xa que irá estudando en orquestra ou agrupación coral, pezas musicais ou cancións de diferentes estilos para seren interpretadas en público, de ser posible, ao final do trimestre ou nas datas de conmemoración do calendario escolar máis oportunas.

A última unidade "Todos á escena!" é transversal a todo o curso. Está deseñada para a creación, planificación, desenvolvemento e interpretación de proxectos artístico-musicais colaborativos, e contempla a utilización de técnicas e aplicacións informáticas e da súa posible difusión en plataformas dixitais. Esta unidade entronca directamente coas unidades de Repertorio de todos os trimestres.

Xustificación

Defendemos a súa posición central no currículo das materias que levan cara aos estudos superiores de música, de danza e das artes escénicas e outras disciplinas artísticas. .Xa que o capacidade do alumnado para o uso da linguaxe musical tanto nun aspecto teórico como práctico convírtese en algo fundamental para afondar no resto das materias desta modalidade.

Así, se por un lado, e tal como se destacan nos contidos da lexislación, é fundamental que o alumnado teña interiorizado os contidos da materia para desfrutar e facer música, xa que o importante para comprender música e facer música; pero por outra banda, tendo en conta ese valor instrumental que a materia vai ter cara as Análise, Coro e a Historia da Música, ou incluso doutras materias, non convén reducir o contido referente á Teoría musical, entendida sempre como comprensión da partitura, non só para interpretala senon tamén para entendela e escoitala, formación ésta que é absolutamente imprescindible para encarar as outras materias da modalidade e que é traballo que se ten que facer na materia de Linguaxe e Práctica Musical.

Con respecto a materia de linguaxe e práctica musical, esta afonda nos coñecementos que os alumnos do bacharelato de artes procuraron na E.S.O. Organízase en torno a dous apartados, no coñecemento da sintaxe e a morfoloxía da linguaxe musical, de forma que se poda comprender o feito musical como o desenvolvemento das capacidades vinculadas coa expresión, a na interpretación e a creación musical.

O proceso de adquisición dos coñecementos da linguaxe musical basearase necesariamente no desenvolvemento das destrezas para discriminar, grazas á audición comprensiva, os elementos da linguaxe, á vez que se desenvolven a capacidade para identificar os símbolos da grafía musical, a lectoescritura e a memoria.

A experiencia sonora está presente en todos desde que nacemos. Polo tanto a experiencia é anterior a abstracción conceptual, o alumnado comprenderá que el discurso musical adquire sentido cando os seus elementos organízanse e se interrelacionan mediante unha sintaxe. O uso de partituras reforzará as destrezas para a lectura e a escritura de obras musicais.

A experiencia vocal proporciona unha dimensión humana máis interiorizada do son físico. O saber cantar ten ademáis outras dimensións, saber cantar con musicalidade un fragmento pode aforrar moito esforzo de aprendizaxe, saber traducir un fragmento musical ao canto desde a grafía suporá un gran afondamento na arte musical, se ademáis o canto é coral e polifónico ao enriquecemento artístico se lle engadirá o comunicativo e social.

A música é unha experiencia artística que está presente en todas as culturas, e en practicamente todas elas o ritmo ten unha función primordial, xa que están íntimamente vinculado a danza e a experiencia vital humana. . Así, a importancia da interiorización deste a través da experiencia, do movemento no espazo ou asociado á percusión corporal e instrumental.

Relacionada con este afondamento na práctica musical, unha sólida educación musical debe partir da produción sonora e facela chegar así á propia conciencia, interiorizando e humanizando a música antes de interpretala. Facer interpretar artisticamente de xeito individual ou colectivo é o primeiro paso acertado na formación musical.

Contextualización

En liñas xerais, unha das características do alumnado do noso centro é a heteroxeneidade. O noso centro é un centro urbán, histórico.

A pesar de contar con que a maioría do alumnado deste bacharelato non é alumno que proveña do noso centro, a vantaxe para eles de contar con esta modalidade no instituto, fai esperable que teñamos, progresivamente, un número de alumnos propios maior do esperable en canto a porcentaxe que nos correspondería, polo tanto, non debemos esquecer as características do noso centro.

A nosa situación xeográfica, fai que o alumnado, incluso o do ensino ordinario, sexa tremendamente heteroxéneo, por un lado o alumnado que proven do centro de primaria asignado, ten dúas orixes primordiais e opostas en canto a súa extracción socio-económica: Por un lado, os alumnos dun barrio moderno, como é ¿Los Rosales¿ fai que haxa un número máis ou menos numerosos de nenos de clases medias, e pais preocupados pola súa formación, iso se traduce en moitos alumnos con estudos musicais aínda que sexan elementais, por outra banda, algúns focos de chavolismo, ¿O portiño¿, son escolarizados no instituto, tamén é certo, que ese alumnado normalmente non chega a estudar o ensino

postobrigatorio. Pero tamén temos alumnos dos barrios máis cercanos o instituto, con casas máis antigas e de aluguer barato, razón pola que no centro atopámonos con moitísima frecuencia con alumnos inmigrantes, que proveñen de sistemas educativos moi diferentes aos nosos, e que normalmente recalan en música, por aquilo «da linguaxe universal» pero que normalmente traen moi escasos coñecementos musicais e noutros casos sen apenas coñecementos lingüísticos. Debemos destacar que ao ser o noso centro o único da cidade que ten o Bacharelato de Artes con orientación Artes Escénicas, unido ao feito de que ao estar a carón do Conservatorio de Música somos o centro de escolarización preferente do alumnado do Conservatorio, fai que teñamos sempre neste nivel moito alumnado. Por outra banda as clases soen ser, ademáis, de moi heteroxéneas, polo dito anteriormente, moi pouco numerosas, xa que moito alumnado do conservatorio pode validar esta materia, pero para iso debe previamente matricularse nela.

Como xa indicamos na xustificación, a materia de Linguaxe e Práctica Musical ten unha posición de instrumental dentro desta modalidade, xa que a súa importancia para poder impartir as materias de Análise Musical, Coro e Técnica Vocal, e Historia da Música é evidente. E tamén a súa importancia para traballar noutras, como a Cultura Audiovisual e as artes Escénicas. Así que a necesidade de conseguir unha boa base teórica e de emprego da linguaxe musical é evidente, iso combinado coa heteroxeneidade que adiviñase no alumnado, e a variedade de contidos que hai que tocar nesta materia.

Lexislación

DECRETO 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

A Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, recentemente modificada pola Lei orgánica 3/2020, do 29 de decembro, regula no capítulo terceiro do seu título preliminar a definición de currículo e enumera os elementos que o integran, e tamén establece que o currículo deberá estar orientado a facilitar o desenvolvemento educativo do alumnado, garantindo a súa formación integral, contribuíndo ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e preparándoo para o exercicio pleno dos dereitos humanos e dunha cidadanía activa e democrática na sociedade actual, sen que en ningún caso poida supoñer unha barreira que xere abandono escolar ou impida o acceso e o exercicio do dereito á educación. Así mesmo, coas modificacións introducidas pola citada Lei orgánica 3/2020, do 29 de decembro, realízase unha nova distribución de competencias entre o Estado e as comunidades autónomas, establecendo que, co fin de asegurar unha formación común e garantir a validez dos títulos correspondentes, o Goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo, que constitúen as ensinanzas mínimas. Esas ensinanzas mínimas requirirán o 50 por cento dos horarios escolares para as comunidades autónomas que teñan lingua cooficial, como é o caso da Comunidade Autónoma de Galicia. As administracións educativas, pola súa vez, serán as responsables de establecer o currículo correspondente para o seu ámbito territorial, do que formarán parte os aspectos básicos antes mencionados. Finalmente, corresponderá aos propios centros docentes desenvolver e completar, de ser o caso, o currículo de cada etapa e ciclo no uso da súa autonomía, e tal como se recolle na propia lei. Por outra banda, con relación ao bacharelato, a nova redacción da lei modifica algúns aspectos da ordenación e da organización das ensinanzas desa etapa.

En desenvolvemento do anterior, o Real decreto 243/2022, do 5 de abril, polo que se establecen a ordenación e as ensinanzas mínimas do bacharelato, aprobou e concretou a nivel estatal as ensinanzas mínimas para o bacharelato, determinando os aspectos básicos do currículo, así como outros aspectos da súa ordenación, tales como a avaliación, a promoción e a titulación, a atención ás diferenzas individuais, a autonomía dos centros e os documentos e informes de avaliación.

A Comunidade Autónoma de Galicia ten atribuída no artigo 31 do Estatuto de autonomía de Galicia, aprobado pola Lei orgánica 1/1981, do 6 de abril, competencia plena sobre a regulación e a administración do ensino en toda a súa extensión, niveis e graos, modalidades e especialidades, no ámbito das súas competencias, sen prexuízo do disposto no artigo 27 da Constitución española e nas leis orgánicas que, conforme o punto primeiro do artigo 81 desta, o desenvolvan, e das facultades que atribúe ao Estado o número 30 do

punto 1 do artigo 149 da Constitución española, e da alta inspección necesaria para o seu cumprimento e a súa garantía.

Neste contexto, este decreto ten por obxecto establecer a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, de acordo co disposto na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e no Real decreto 243/2022, do 5 de abril, polo que se establece a ordenación e as ensinanzas mínimas do bacharelato

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Cultivar a escoita activa, desenvolvendo estratexias de atención, para recoñecer e describir cun vocabulario adecuado os elementos que forman parte dunha obra e para reflexionar sobre aspectos subxectivos e emocionais inherentes á percepción musical.	1		2		11-31			1-31
OBX2 - Identificar os elementos musicais de obras de diferentes estilos e épocas, analizando e comparando partituras con diversas grafías, para describir as súas características e reflexionar sobre os factores que afectan á evolución da notación musical.	1-2		2		11			2
OBX3 - Aplicar estratexias de interpretación musical e coreográfica, utilizando a lectura como medio de aproximación á obra e adquirindo de forma progresiva habilidades de decodificación e integración da linguaxe musical, para realizar improvisacións ou executar con autonomía propostas musicais e dancísticas sinxelas.	2				11-12			31-32
OBX4 - Realizar proxectos musicais colaborativos, planificando e implementando as súas fases e asumindo funcións diversas dentro do grupo, para favorecer procesos creativos e identificar oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.			3	3	32-50	2	1-3	41-42
OBX5 - Empregar as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías dixitais no ámbito musical, utilizando ferramentas de procesamento do son, de produción audiovisual e de edición de partituras, para desenvolver procesos de escritura, creación e difusión musical.		1		2-3	11		1-3	2-41
OBX6 - Interpretar un repertorio de obras musicais en formación orquestral (instrumentos Orff ou outros) ou vogal con ou sen acompañamento instrumental, aplicando os coñecementos adquiridos en relación coa linguaxe musical e coas técnicas básicas de interpretación.					11-31			42

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Linguaxe musical 1	<p>Nesta unidade achegarémonos de novo á linguaxe musical e aos signos de representación básicos dos parámetros do son e os seus elementos principais. Servirá esta unidade tamén como punto de partida e de avaliación dos coñecementos previos do alumnado.</p> <p>Altura: pentagrama, liñas adicionais, signos de clave. Notas en clave de sol. Intervalos simples. Escalas: modos e tonalidade. Duración: figuras musicais e silencios, compases simples. Términos básicos de agónica.</p> <p>Intensidade: signos básicos de dinámica. Timbre: relación cos diferentes signos de clave.</p> <p>Elementos da música. ritmo, melodía, harmonía, textura, forma.</p> <p>Tamén a través da escoita e da análise reflexiva de audicións e de partituras simples descubriremos os elementos básicos que conforman a música.</p>	20	14	X		
2	Práctica musical 1	<p>Nesta unidade achegarémonos á práctica da música a través da escoita activa e da transcripción musical a partir dos ditados sinxelos, da entonación consciente de células melódicas básicas, da identificación do pulso e compases simples, da composición sinxela de melodías e do uso dun programa de edición.</p> <p>Así mesmo, retomaremos a lectura rítmica e melódica de células básicas, a interpretación vocal, instrumental, corporal e dancística, e iniciáremos na composición melódica. Servirá tamén para a avaliación inicial das destrezas adquiridas polo alumnado na etapa anterior no eido da práctica musical.</p>	5	14	X		
3	Repertorio 1	<p>Con esta unidade iremos elaborando un repertorio de cancións ou pezas musicais de diferentes estilos. Elas servirán de exemplo vivo dos contidos teóricos que iremos aprendendo na unidade "Linguaxe musical" de cada trimestre. É unha unidade transversal dentro da propia programación. O repertorio escollido de interpretación instrumental, vocal ou dancístico poderá</p>	5	14	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Repertorio 1	obterse da adaptación de pezas da música culta, popular, tradicional ou do repertorio das músicas do mundo, procurando que reforcen os contidos da unidade ou que sirvan de ampliación para futuras unidades.	5	14	X		
4	Linguaxe musical 2	<p>Nesta unidade continuaremos afondando no coñecemento da linguaxe da música iniciado no primeiro trimestre:</p> <p>O ritmo: ampliaremos a lectura de novas células rítmicas.</p> <p>A melodía: intervalos compostos. Outras escalas: cromática, pentatónica, escala do blues, etc. A música modal. Os compases compostos.</p> <p>Ampliaremos os contidos da harmonía co estudo dos acordes tríades e da súa función na tonalidade. O cifrado americano básico. Afondaremos no coñecemento de máis termos da agónica e dinámica que enriquecen a expresividade musical.</p> <p>Tamén a partir do visionado e da escoita activa de fragmentos, obras ou cancións, da análise de audicións e partituras da música occidental culta, popular urbana, tradicional e doutras culturas onde estean presentes estes contidos.</p>	20	14		X	
5	Práctica musical 2	<p>Nesta unidade continuaremos afondando nos contidos da unidade Práctica musical 1, e ampliando os coñecementos da linguaxe musical traballados na unidade Linguaxe musical 2.</p> <p>Así, a partir da lectura, a primeira vista ou preparada, do desenvolvemento auditivo a través dos ditados e da execución e interpretación consciente de fragmentos musicais e coreográficos sinxelos, continuaremos desenvolvendo as destrezas técnicas requiridas para a interpretación musical e dancística, e afianzaremos os contidos teóricos da unidade Linguaxe musical 2.</p> <p>Tamén nos serviremos da composición de melodías sinxelas con acompañamentos a base dos acordes tonais, da creación de ideas coreográficas e da improvisación musical e dancística a través dos instrumentos, a voz, o corpo ou a danza. Todo isto apoiado co uso de aplicacións e programas informáticos</p>	5	14		X	
6	Repertorio 2	Nesta unidade utilizaremos preferiblemente adaptacións de pezas da música popular urbana, da nosa música tradicional e das músicas doutras culturas que sirvan para reforzar os contidos da unidade.	5	14		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
7	Linguaxe musical 3	<p>Nesta unidade ampliaremos o estudo do ritmo a través do coñecemento dos ritmos irregulares e libres, das polirritmias e polimetrías, dos grupos de valoración especial, dos compases de amalgama presentes na música do século XX e no folclore da música tradicional española e doutras culturas. Afondaremos no coñecemento das diferentes escalas e da súa relación coa linguaxe expresiva de cada época.</p> <p>Ademais, e desde unha análise comparada, estudaremos a evolución da notación desde as graffas primitivas, e a notación convencional ata a notación contemporánea. Así mesmo, seguiremos no afondamento dos contidos aprendidos ao longo do curso.</p> <p>E isto farémolo a través da escoita activa, da análise crítica e reflexiva de partituras de fragmentos ou obras de diferentes épocas e culturas.</p> <p>Coa bagaxe do coñecemento adquirido, reflexionaremos, a partir da escoita, sobre as diferentes formas de expresión de emocións e sentimentos que ten a música segundo o contexto de creación e a actualidade</p>	20	14			X
8	Práctica musical 3	<p>Nesta unidade ampliaremos as destrezas na práctica musical cos contidos da unidade Linguaxe musical 3. Farémolo a través da interpretación e a improvisación tanto instrumental como vocal, corporal ou dancística. Tamén a partir da lectura e da improvisación de breves estruturas rítmico-melódicas, da interpretación de fragmentos de obras ilustrativas e da creación de pequenas composicións cos elementos da unidade de linguaxe 3.</p> <p>Ademais afianzaremos os coñecementos adquiridos ao longo do curso co afondamento no estudo dos contidos dos anteriores trimestres.</p>	5	14			X
9	Repertorio 3	<p>Nesta unidade seguiremos a utilizar preferiblemente adaptacións de pezas da música popular urbana, da música tradicional e das músicas doutras culturas. Tamén, se é posible, algún fragmento adaptado da música culta do século XX que sirva para reforzar os contidos da unidade</p>	5	14			X
10	Todos a escena!	<p>Esta unidade é transversal a todo o curso. A súa función é a interpretación dun espectáculo musical ou escénico en público, de concertos do alumnado ou de actuacións dancísticas.</p>	10	14	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
10	Todos a escena!	<p>Hai que ter presente que a preparación dun repertorio en formación orquestral, vocal ou dancística esixe moita dedicación, e aínda máis se engadimos a montaxe escénica e audiovisual.</p> <p>O obxectivo é dar a oportunidade ao alumnado de sentirse músico e artista, creando un espectáculo musical escénico coas achegas dos integrantes do grupo, co uso das tecnoloxías e a través do repertorio estudado ao longo do curso.</p>	10	14	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Linguaxe musical 1	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e describir os diferentes parámetros do son e elementos musicais dunha obra (rítmicos, melódicos, harmónicos, tímbricos, formais etc.), aplicando estratexias de escoita activa e de lectura analítica de partituras, e utilizando un vocabulario específico adecuado.	Recoñecer e describir cun vocabulario técnico adecuado os elementos musicais impartidos na unidade a través da escoita activa e lectura analítica dunha obra ou fragmento.	PE	100
CA1.3 - Describir as principais características dos elementos musicais (melodía, ritmo, harmonía, timbre etc.) presentes en partituras con grafía convencional e non convencional de obras ou fragmentos de distintos estilos e épocas, identificando e analizando os seus elementos.	Analizar e describir os elementos da linguaxe musical aprendidos que estean presentes en partituras de grafía convencional.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Signos de representación musical dos parámetros do son. - A melodía: intervalos simples e compostos. Tipos de escalas (diatónica, cromática, pentatónica, escala do blues etc.). - Escalas modais. A modalidade no folclore e a música pretonal. - O ritmo: compases simples, compostos e de amálgama; ritmos básicos e complexos, irregulares e libres. - A harmonía: o fenómeno físico harmónico; círculo de quintas; principais funcións harmónicas na tonalidade; acordes; ligazóns e cadencias; modulacións e progresións tonais con grao de dificultade acorde co nivel do curso e do grupo. - A forma musical: unidades estruturais; formas simples e complexas.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A textura: tipos. - Elementos expresivos da música: dinámica, agónica e articulación; indicacións e termos. - Notación convencional (graffa tradicional) e notación non convencional (introdución á notación da música contemporánea). - Cifrado americano básico: nome das notas, acorde maior e menor. - Estratexias de escoita ou visionado e de análises de pequenas obras ou fragmentos musicais sinxelos, de distintos estilos e épocas, a partir da escoita activa ¿con ou sen apoio de partitura¿. Identificación do estilo e características musicais (agónica, d - A música como forma de expresión. Escoita activa de obras musicais ou fragmentos, e descrición e análise das emocións e sensacións. Vinculación ao contexto de creación e ao momento presente.

UD	Título da UD	Duración
2	Práctica musical 1	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Ler con autonomía partituras sinxelas, atendendo aos signos de representación dos parámetros do son, con ou sen apoio da audición, e recoñecer auditivamente e transcribir os elementos básicos da música.	Recoñecer a través da escoita os intervalos simples maiores e menores. Identificar o pulso, acento e compás. Ler partituras e realizar ditados dos contidos da unidade.	TI	100
CA2.2 - Executar fragmentos musicais e coreográficos sinxelos, de forma individual ou colectiva, a través da voz, do corpo ou de instrumentos musicais, atendendo ás indicacións da partitura	Interpretar individual e en grupo a través da voz e dos instrumentos musicais atendendo á partitura os elementos musicais impartidos na unidade		
CA2.3 - Desenvolver habilidades técnicas para a interpretación vocal, instrumental e coreográfica, utilizando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe e aplicando estratexias de memorización musical.	Executar coa técnica adecuada e a través dos instrumentos de placas, intervalos harmónicos ou melódicos simples. Interpretar e improvisar estruturas melódicas e harmónicas cunhas pautas dadas.		
CA2.4 - Xerar ideas musicais ou coreográficas sinxelas, utilizando diferentes instrumentos, a voz ou o corpo, en improvisacións libres ou dirixidas.	Utilizar o corpo e os instrumentos musicais para crear improvisando esquemas rítmicos ou melódicos sinxelos.		
CA2.6 - Desenvolver proxectos musicais, poñendo en práctica as aprendizaxes adquiridas e utilizando ferramentas de edición de partituras, de procesamento do son e de produción audiovisual.	Utilizar ferramentas de edición de partituras nas actividades de creación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura e execución instrumental e vogal <i>¿a primeira vista e preparada¿</i>, interiorización e memorización de estruturas musicais sinxelas rítmicas e melódicas, en fragmentos breves e clave de Sol. Compases simples, compostos, mixtos e amálgama. Ritmos irreg - Identificación auditiva do pulso binario e ternario, dos acentos dos compases binarios, ternarios e cuaternarios e de cambios sinxelos de compás en fragmentos breves. - Técnicas de realización escrita de ditados rítmicos e melódicos sinxelos a unha voz. - Interpretación consciente vogal ou instrumental de grafías relativas ás indicacións básicas de articulación, dinámica e agónica. - Técnicas de interpretación a través da voz, do corpo, dos instrumentos musicais <i>¿Orff ou outros obxectos de son¿</i> de fragmentos sinxelos, con ou sen acompañamento instrumental, atendendo ás indicacións da partitura. - Estratexias e técnicas de improvisación sobre esquemas rítmico-melódicos e harmónicos establecidos ou libres adaptados ao nivel. - Práctica auditiva ou interpretativa <i>¿instrumental e vogal¿</i> de estruturas tonais e modais. Estruturas melódicas e harmónicas sinxelas. Intervalos harmónicos e melódicos, simples e compostos. - Creación de ideas musicais e coreográficas sinxelas a través dos instrumentos musicais, do corpo ou a danza en actividades de imitación e de improvisación, libres ou dirixidas. - Práctica en proxectos musicais das técnicas e aplicacións informáticas de edición e produción sonora, musical e audiovisual. Funcionalidades propias das aplicacións e programas informáticos de licenza libre.

UD	Título da UD	Duración
3	Repertorio 1	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Planificar e desenvolver proxectos musicais colaborativos con base en materiais coñecidos ou novos e nos coñecementos adquiridos, asumindo diferentes funcións en todas as fases do proxecto con participación activa, valorando as achegas de todos os integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar na planificación e desenvolvemento dun proxecto escénico asumindo o seu rol e respectando as achegas dos integrantes do grupo.	TI	100
CA2.7 - Difundir producións musicais e audiovisuais a través de plataformas dixitais, utilizando contornas seguras e respectando a propiedade intelectual e os dereitos de autor.	Realizar colaborativamente unha produción musical audiovisual e difundila en contornas seguras reflexionando sobre o respecto á propiedade intelectual e dereitos de autor.		
CA2.8 - Interpretar un repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, aplicando os coñecementos adquiridos en relación coa linguaxe musical e coas técnicas básicas interpretación.	Aprender o repertorio seleccionado mantendo unha escoita activa, as destrezas técnicas axeitadas e seguir as indicacións e xestos da dirección, desenvolvendo o rol adecuado en cada obra.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O ensaio, elemento de aprendizaxe e perfeccionamento nas actividades interpretativas. - Técnicas de memorización nas actividades interpretativas musicais e coreográficas. - Creación, planificación, desenvolvemento e participación en traballos musicais colaborativos, con base nos coñecementos adquiridos. Asunción de responsabilidades en todas as fases do proxecto, compromiso co rol asignado dentro do grupo e con respecto ás a - Práctica en proxectos musicais das técnicas e aplicacións informáticas de edición e produción sonora, musical e audiovisual. Funcionalidades propias das aplicacións e programas informáticos de licenza libre. - Difusión de producións musicais e audiovisuais en plataformas dixitais: protección de datos, propiedade intelectual e dereitos de autoría. - Interpretación vocal ou instrumental (instrumentos Orff ou outros obxectos de son etc.) en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, de memoria ou con partitura, dun repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas a

UD	Título da UD	Duración
4	Linguaxe musical 2	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e describir os diferentes parámetros do son e elementos musicais dunha obra (rítmicos, melódicos, harmónicos, tímbricos, formais etc.), aplicando estratexias de escoita activa e de lectura analítica de partituras, e utilizando un vocabulario específico adecuado.	Recoñecer e describir cun vocabulario técnico adecuado os elementos musicais impartidos na unidade, a través da escoita activa e lectura analítica dunha obra ou fragmento.	PE	100
CA1.2 - Describir as sensacións que xera a música e a súa posible vinculación coas características da obra e o contexto en que foi creada, reflexionando e extraendo conclusións sobre aspectos subxectivos inherentes á escoita musical.	Reflexionar e describir, a través da escoita activa e cun vocabulario adecuado, as sensacións que transmiten as pezas musicais desta unidade vinculando o contexto da súa creación co actual.		
CA1.3 - Describir as principais características dos elementos musicais (melodía, ritmo, harmonía, timbre etc.) presentes en partituras con grafía convencional e non convencional de obras ou fragmentos de distintos estilos e épocas, identificando e analizando os seus elementos.	Analizar e describir os elementos musicais da unidade a través de partituras ou fragmentos, relacionándoos co contexto ao que pertencen		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Signos de representación musical dos parámetros do son. - A melodía: intervalos simples e compostos. Tipos de escalas (diatónica, cromática, pentatónica, escala do blues etc.). - Escalas modais. A modalidade no folclore e a música pretonal. - O ritmo: compases simples, compostos e de amalgama; ritmos básicos e complexos, irregulares e libres.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A harmonía: o fenómeno físico harmónico; círculo de quintas; principais funcións harmónicas na tonalidade; acordes; ligazóns e cadencias; modulacións e progresións tonais con grao de dificultade acorde co nivel do curso e do grupo. - A forma musical: unidades estruturais; formas simples e complexas. - A textura: tipos. - Elementos expresivos da música: dinámica, agónica e articulación; indicacións e termos. - Os elementos musicais (rítmicos, melódicos, harmónicos, formais, tímbricos) na tradición musical occidental, no folclore e nas músicas populares urbanas. - Notación convencional (grafía tradicional) e notación non convencional (introdución á notación da música contemporánea). - Cifrado americano básico: nome das notas, acorde maior e menor. - Estratexias de escoita ou visionado e de análises de pequenas obras ou fragmentos musicais sinxelos, de distintos estilos e épocas, a partir da escoita activa e con ou sen apoio de partitura. Identificación do estilo e características musicais (agónica, d - A música como forma de expresión. Escoita activa de obras musicais ou fragmentos, e descrición e análise das emocións e sensacións. Vinculación ao contexto de creación e ao momento presente.

UD	Título da UD	Duración
5	Práctica musical 2	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Ler con autonomía partituras sinxelas, atendendo aos signos de representación dos parámetros do son, con ou sen apoio da audición, e recoñecer auditivamente e transcribir os elementos básicos da música.	Recoñecer a través da escoita intervalos simples xustos. Identificar o pulso e o acento nos compases simples e compostos. Ler partituras e realizar ditados das células rítmicas e melódicas da unidade.	TI	100
CA2.2 - Executar fragmentos musicais e coreográficos sinxelos, de forma individual ou colectiva, a través da voz, do corpo ou de instrumentos musicais, atendendo ás indicacións da partitura	Interpretar musicas, individualmente e en grupo, a través da voz e dos instrumentos, atendendo á partitura e aos elementos musicais impartidos na unidade. Interpretar unha muiñeira.		
CA2.3 - Desenvolver habilidades técnicas para a interpretación vocal, instrumental e coreográfica, utilizando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe e aplicando estratexias de memorización musical.	Executar coa técnica adecuada e a través dos instrumentos de placas intervalos harmónicos ou melódicos, acordes tríades. Interpretar e improvisar estruturas melódicas e harmónicas cunhas pautas dadas.		
CA2.4 - Xerar ideas musicais ou coreográficas sinxelas, utilizando diferentes instrumentos, a voz ou o corpo, en improvisacións libres ou dirixidas.	Crear a través da improvisación pautada e os instrumentos musicais, melodías (escalas pentatónica, diatónica e modais). Improvisar corporalmente, coas células rítmicas da unidade, pequenas estruturas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Desenvolver proxectos musicais, poñendo en práctica as aprendizaxes adquiridas e utilizando ferramentas de edición de partituras, de procesamento do son e de produción audiovisual.	Utilizar algún dos programas de edición de partituras e procesamento de son e de produción audiovisual nas actividades de creación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura e execución instrumental e vogal <i>za</i> primeira vista e preparada<i>z</i>, interiorización e memorización de estruturas musicais sinxelas rítmicas e melódicas, en fragmentos breves e clave de Sol. Compases simples, compostos, mixtos e amálgama. Ritmos irreg - Identificación auditiva do pulso binario e ternario, dos acentos dos compases binarios, ternarios e cuaternarios e de cambios sinxelos de compás en fragmentos breves. - Técnicas de realización escrita de ditados rítmicos e melódicos sinxelos a unha voz. - Interpretación consciente vogal ou instrumental de graffas relativas ás indicacións básicas de articulación, dinámica e agónica. - Técnicas de interpretación a través da voz, do corpo, dos instrumentos musicais <i>z</i>Orff ou outros obxectos de son<i>z</i> de fragmentos sinxelos, con ou sen acompañamento instrumental, atendendo ás indicacións da partitura. - Estratexias e técnicas de improvisación sobre esquemas rítmico-melódicos e harmónicos establecidos ou libres adaptados ao nivel. - Práctica auditiva ou interpretativa <i>z</i>instrumental e vogal<i>z</i> de estruturas tonais e modais. Estructuras melódicas e harmónicas sinxelas. Intervalos harmónicos e melódicos, simples e compostos. - Creación de ideas musicais e coreográficas sinxelas a través dos instrumentos musicais, do corpo ou a danza en actividades de imitación e de improvisación, libres ou dirixidas. - Práctica en proxectos musicais das técnicas e aplicacións informáticas de edición e produción sonora, musical e audiovisual. Funcionalidades propias das aplicacións e programas informáticos de licenza libre.

UD	Título da UD	Duración
6	Repertorio 2	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Planificar e desenvolver proxectos musicais colaborativos con base en materiais coñecidos ou novos e nos coñecementos adquiridos, asumindo diferentes funcións en todas as fases do proxecto con participación activa, valorando as achegas de todos os integrantes do grupo e descubrindo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar na planificación e desenvolvemento dun proxecto escénico colaborativo co repertorio estudado, asumindo o seu rol e respectando as achegas dos integrantes do grupo.	TI	100
CA2.7 - Difundir producións musicais e audiovisuais a través de plataformas dixitais, utilizando contornas seguras e respectando a propiedade intelectual e os dereitos de autor.	Realizar colaborativamente unha produción musical audiovisual e difundila en contornas seguras, reflexionando sobre o respecto á propiedade intelectual e dereitos de autor.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.8 - Interpretar un repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, aplicando os coñecementos adquiridos en relación coa linguaxe musical e coas técnicas básicas interpretación.	Aprender o repertorio seleccionado - mantendo unha escoita activa- coas destrezas técnicas axeitadas, e seguindo as indicacións e xestos da dirección, desenvolvendo tamén o rol adecuado en cada obra.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O ensaio, elemento de aprendizaxe e perfeccionamento nas actividades interpretativas. - Técnicas de memorización nas actividades interpretativas musicais e coreográficas. - Creación, planificación, desenvolvemento e participación en traballos musicais colaborativos, con base nos coñecementos adquiridos. Asunción de responsabilidades en todas as fases do proxecto, compromiso co rol asignado dentro do grupo e con respecto ás a - Práctica en proxectos musicais das técnicas e aplicacións informáticas de edición e produción sonora, musical e audiovisual. Funcionalidades propias das aplicacións e programas informáticos de licenza libre. - Difusión de producións musicais e audiovisuais en plataformas dixitais: protección de datos, propiedade intelectual e dereitos de autoría. - Interpretación vocal ou instrumental (instrumentos Orff ou outros obxectos de son etc.) en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, de memoria ou con partitura, dun repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas a

UD	Título da UD	Duración
7	Linguaxe musical 3	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e describir os diferentes parámetros do son e elementos musicais dunha obra (rítmicos, melódicos, harmónicos, tímbricos, formais etc.), aplicando estratexias de escoita activa e de lectura analítica de partituras, e utilizando un vocabulario específico adecuado.	Recoñecer e describir cun vocabulario técnico adecuado os elementos musicais impartidos na unidade a través da escoita activa e lectura analítica dunha obra ou fragmento.	PE	100
CA1.2 - Describir as sensacións que xera a música e a súa posible vinculación coas características da obra e o contexto en que foi creada, reflexionando e extraendo conclusións sobre aspectos subxectivos inherentes á escoita musical.	Reflexionar e describir, a través da escoita activa e cun vocabulario adecuado, as sensacións que transmiten as pezas musicais desta unidade vinculando o contexto da súa creación co actual.		
CA1.3 - Describir as principais características dos elementos musicais (melodía, ritmo, harmonía, timbre etc.) presentes en partituras con grafía convencional e non convencional de obras ou fragmentos de distintos estilos e épocas, identificando e analizando os seus elementos.	Analizar e describir os elementos musicais da unidade a través de partituras ou fragmentos escritos con grafías convencionais e non convencionais, relacionándoos co contexto.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Comparar a representación dos elementos musicais en partituras con diferente grafía, reflexionando sobre os factores que inciden na evolución da notación musical.	Comparar e extraer conclusións reflexionando sobre os factores que inciden na evolución da notación musical.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Signos de representación musical dos parámetros do son. - A melodía: intervalos simples e compostos. Tipos de escalas (diatónica, cromática, pentatónica, escala do blues etc.). - Escalas modais. A modalidade no folclore e a música pretonal. - O ritmo: compases simples, compostos e de amálgama; ritmos básicos e complexos, irregulares e libres. - Polirritmias e polimetrías. - Grupos de valoración especial. - A harmonía: o fenómeno físico harmónico; círculo de quintas; principais funcións harmónicas na tonalidade; acordes; ligazóns e cadencias; modulacións e progresións tonais con grao de dificultade acorde co nivel do curso e do grupo. - A forma musical: unidades estruturais; formas simples e complexas. - A textura: tipos. - Elementos expresivos da música: dinámica, agónica e articulación; indicacións e termos. - Os elementos musicais (rítmicos, melódicos, harmónicos, formais, tímbricos) na tradición musical occidental, no folclore e nas músicas populares urbanas. - Notación convencional (grafía tradicional) e notación non convencional (introdución á notación da música contemporánea). - Cifrado americano básico: nome das notas, acorde maior e menor. - Estratexias de escoita ou visionado e de análises de pequenas obras ou fragmentos musicais sinxelos, de distintos estilos e épocas, a partir da escoita activa e con ou sen apoio de partitura. Identificación do estilo e características musicais (agónica, d - Análise comparada e reflexiva de fragmentos de obras de diferentes épocas con distintas grafías, convencionais e non convencionais. Evolución da notación musical. - A música como forma de expresión. Escoita activa de obras musicais ou fragmentos, e descrición e análise das emocións e sensacións. Vinculación ao contexto de creación e ao momento presente.

UD	Título da UD	Duración
8	Práctica musical 3	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Ler con autonomía partituras sinxelas, atendendo aos signos de representación dos parámetros do son, con ou sen apoio da audición, e recoñecer auditivamente e transcribir os elementos básicos da música.	Ler pequenos fragmentos u obras que reflectan os contidos da UD Linguaxe musical 3. Afondar na lectura, recoñecemento auditivo e transcripción dos elementos da linguaxe musical estudados no curso.	TI	100
CA2.2 - Executar fragmentos musicais e coreográficos sinxelos, de forma individual ou colectiva, a través da voz, do corpo ou de instrumentos musicais, atendendo ás indicacións da partitura	Interpretar musicas, individualmente e en grupo, a través da voz e dos instrumentos, atendendo á partitura e aos elementos musicais impartidos na unidade.		
CA2.3 - Desenvolver habilidades técnicas para a interpretación vocal, instrumental e coreográfica, utilizando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe e aplicando estratexias de memorización musical.	Executar coa técnica adecuada e a través dos instrumentos de placas os contidos da UD Linguaxe musical 3. Interpretar e improvisar pequenas estruturas melódicas e harmónicas cunhas pautas dadas.		
CA2.4 - Xerar ideas musicais ou coreográficas sinxelas, utilizando diferentes instrumentos, a voz ou o corpo, en improvisacións libres ou dirixidas.	Crear a través da improvisación pautada, dos instrumentos ou do corpo, pequenas estruturas que reflectan os contidos da UD Linguaxe Musical 3.		
CA2.6 - Desenvolver proxectos musicais, poñendo en práctica as aprendizaxes adquiridas e utilizando ferramentas de edición de partituras, de procesamento do son e de produción audiovisual.	Utilizar algún dos programas de edición de partituras e procesamento de son e de produción audiovisual nas actividades de creación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura e execución instrumental e vogal <i>à</i> primeira vista e preparada\dot{z}, interiorización e memorización de estruturas musicais sinxelas rítmicas e melódicas, en fragmentos breves e clave de Sol. Compases simples, compostos, mixtos e amálgama. Ritmos irreg - Identificación auditiva do pulso binario e ternario, dos acentos dos compases binarios, ternarios e cuaternarios e de cambios sinxelos de compás en fragmentos breves. - Técnicas de realización escrita de ditados rítmicos e melódicos sinxelos a unha voz. - Interpretación consciente vogal ou instrumental de graffas relativas ás indicacións básicas de articulación, dinámica e agónica. - Técnicas de interpretación a través da voz, do corpo, dos instrumentos musicais <i>à</i> Orff ou outros obxectos de son\dot{z} de fragmentos sinxelos, con ou sen acompañamento instrumental, atendendo ás indicacións da partitura. - Estratexias e técnicas de improvisación sobre esquemas rítmico-melódicos e harmónicos establecidos ou libres adaptados ao nivel. - Práctica auditiva ou interpretativa <i>à</i> instrumental e vogal\dot{z} de estruturas tonais e modais. Estructuras melódicas e harmónicas sinxelas. Intervalos harmónicos e melódicos, simples e compostos. - Creación de ideas musicais e coreográficas sinxelas a través dos instrumentos musicais, do corpo ou a danza en actividades de imitación e de improvisación, libres ou dirixidas. - Práctica en proxectos musicais das técnicas e aplicacións informáticas de edición e produción sonora, musical e audiovisual. Funcionalidades propias das aplicacións e programas informáticos de licenza libre.

UD	Título da UD	Duración
9	Repertorio 3	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Planificar e desenvolver proxectos musicais colaborativos con base en materiais coñecidos ou novos e nos coñecementos adquiridos, asumindo diferentes funcións en todas as fases do proxecto con participación activa, valorando as achegas de todos os integrantes do grupo e descubrindo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar na planificación e desenvolvemento dun proxecto escénico colaborativo co repertorio estudado, asumindo o seu rol e respectando as achegas dos integrantes do grupo.	TI	100
CA2.7 - Difundir producións musicais e audiovisuais a través de plataformas dixitais, utilizando contornas seguras e respectando a propiedade intelectual e os dereitos de autor.	Realizar colaborativamente unha produción musical audiovisual e difundila en contornas seguras, reflexionando sobre o respecto á propiedade intelectual e dereitos de autor.		
CA2.8 - Interpretar un repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, aplicando os coñecementos adquiridos en relación coa linguaxe musical e coas técnicas básicas interpretación.	Aprender o repertorio seleccionado - mantendo unha escoita activa- e as destrezas técnicas axeitadas, seguindo as indicacións e xestos da dirección e desenvolvendo o rol adecuado en cada obra.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O ensaio, elemento de aprendizaxe e perfeccionamento nas actividades interpretativas. - Técnicas de memorización nas actividades interpretativas musicais e coreográficas. - Creación, planificación, desenvolvemento e participación en traballos musicais colaborativos, con base nos coñecementos adquiridos. Asunción de responsabilidades en todas as fases do proxecto, compromiso co rol asignado dentro do grupo e con respecto ás a - Práctica en proxectos musicais das técnicas e aplicacións informáticas de edición e produción sonora, musical e audiovisual. Funcionalidades propias das aplicacións e programas informáticos de licenza libre. - Difusión de producións musicais e audiovisuais en plataformas dixitais: protección de datos, propiedade intelectual e dereitos de autoría. - Interpretación vocal ou instrumental (instrumentos Orff ou outros obxectos de son etc.) en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, de memoria ou con partitura, dun repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas a

UD	Título da UD	Duración
10	Todos a escena!	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Planificar e desenvolver proxectos musicais colaborativos con base en materiais coñecidos ou novos e nos coñecementos adquiridos, asumindo diferentes funcións en todas as fases do proxecto con participación activa, valorando as achegas de todos os integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar na planificación e desenvolvemento dun proxecto escénico colaborativo co repertorio estudado, asumindo o seu rol e respectando as achegas dos integrantes do grupo.	TI	100
CA2.6 - Desenvolver proxectos musicais, poñendo en práctica as aprendizaxes adquiridas e utilizando ferramentas de edición de partituras, de procesamento do son e de produción audiovisual.	Utilizar as ferramentas tecnolóxicas e dixitais para realizar colaborativamente unha produción audiovisual co material do repertorio do concerto.		
CA2.7 - Difundir producións musicais e audiovisuais a través de plataformas dixitais, utilizando contornas seguras e respectando a propiedade intelectual e os dereitos de autor.	Difundir en contornas seguras, reflexionando sobre o respecto á propiedade intelectual e dereitos de autor, o produto audiovisual dos concertos ou actos realizados.		
CA2.8 - Interpretar un repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, aplicando os coñecementos adquiridos en relación coa linguaxe musical e coas técnicas básicas interpretación.	Interpretar en concerto, de memoria ou con partitura, ou interpretar en acto escénico ou dancístico, o repertorio estudado ao longo dos trimestres, coas destrezas técnicas e interpretativas axeitadas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O ensaio, elemento de aprendizaxe e perfeccionamento nas actividades interpretativas. - Técnicas de memorización nas actividades interpretativas musicais e coreográficas. - Creación de ideas musicais e coreográficas sinxelas a través dos instrumentos musicais, do corpo ou a danza en actividades de imitación e de improvisación, libres ou dirixidas. - Creación, planificación, desenvolvemento e participación en traballos musicais colaborativos, con base nos coñecementos adquiridos. Asunción de responsabilidades en todas as fases do proxecto, compromiso co rol asignado dentro do grupo e con respecto ás a - Práctica en proxectos musicais das técnicas e aplicacións informáticas de edición e produción sonora, musical e audiovisual. Funcionalidades propias das aplicacións e programas informáticos de licenza libre. - Difusión de producións musicais e audiovisuais en plataformas dixitais: protección de datos, propiedade intelectual e dereitos de autoría. - Interpretación vocal ou instrumental (instrumentos Orff ou outros obxectos de son etc.) en formación orquestral ou vocal, con ou sen acompañamento instrumental, de memoria ou con partitura, dun repertorio de obras musicais de diferentes estilos e épocas a

4.1. Concrecións metodolóxicas

As unidades didácticas propostas nesta programación seguen a mesma estrutura e planificación nos tres trimestres, sendo os contidos acumulativos, para afianzalos ao longo do curso mediante a práctica. En cada trimestre traballaremos unha parte teórica da linguaxe musical, o na que abrangueremos os contidos máis salientables que permitan unha comprensión xeral e contextualizada no tempo da linguaxe musical. Unha parte práctica de desenvolvemento das técnicas e destrezas interpretativas tanto no eido da improvisación, como da creación, ou da interpretación instrumental, vocal e dancística. Outra de repertorio de distintos estilos e épocas que facilitará ao

alumnado a adquisición dos obxectivos e a aprendizaxe significativa dos contidos.

Por último, a posta en escena de todo o repertorio traballado. O exercicio da práctica orquestral e a interpretación en agrupación vocal ou dancística, así como a realización doutros proxectos colaborativos son un recurso metodolóxico importantísimo nesta programación. Constitúen o fío condutor que aúna todos os contidos específicos da materia, os transversais, os obxectivos e as competencias clave e permite o desenvolvemento integral do alumnado.

As unidades didácticas de cada trimestre están pensadas para desenvolverse nalgúns casos de forma simultánea, é dicir, dividiremos cada sesión dedicando unha parte do tempo a traballar a técnica da práctica musical, outra parte a montar repertorio, un tempo para os contidos teóricos abranguidos primeiro a través da práctica, etc.

A metodoloxía a usar nas clases será principalmente activa e colectiva, baseada na observación e apoiada na experiencia. O alumnado será o descubridor da súa propia técnica e das súas posibilidades. O alumnado será o que trate de dar respostas aos seus problemas técnicos, e o profesorado fará o papel de guía, axudando e orientando cando o necesite, favorecendo así a autonomía no proceso de aprendizaxe. O profesorado detectará as necesidades concretas do alumnado e programará estratexias concretas de aprendizaxe que favorezan ademais a interacción e o traballo grupal. Algúns dos principios metodolóxicos a ter en conta son:

- O alumnado é o protagonista da súa aprendizaxe, a través da súa actividade intelectual.

- Aprender é modificar coñecementos que dalgunha forma xa se posúen, para enriquecelos e adecualos mellor á realidade musical.

- A aprendizaxe musical é constante, de forma que os contidos serán retomados en varias ocasións ao longo do curso.

- A motivación do alumnado é un factor fundamental a conseguir para que se dea o proceso de ensino-aprendizaxe significativo.

- A comprensión do traballo en equipo e a importancia de saber desenvolver o rol preciso en cada momento na agrupación como premisa do traballo de aula.

- O traballo da autoestima e a reflexión sobre o papel de cada un no conxunto social como base das actitudes a desenvolver.

- O fomento do traballo interdisciplinar, dando cabida a outras materias que integren diferentes aprendizaxes e potencien novos talentos técnicos e artísticos.

- Teremos en conta a igualdade entre sexos, evitando os roles de xénero en relación a interpretación dancística ou a problemática no proceso de muda da voz, nas obras vocais, así como as particularidades de cada alumna e alumno.

- O desenvolvemento da creatividade e o espírito crítico é un dos principios metodolóxicos fundamentais a ter en conta á hora de planificar as actividades e o repertorio da clase.

- A formación no respecto cara os demais e do medio ambiente, así como a relación coa contorna social, económica e cultural forman tamén, xunto cos principios anteriormente mencionados, a base metodolóxica desta programación.

Centraremos a nosa atención na vertente da expresión, polo que a aprendizaxe basearase nos procedementos musicais básicos: A interpretación e a creación. Non obstante apoiaremonos no resto dos procedementos baseados na percepción e que están orientados ao desenvolvemento das capacidades de discriminación auditiva. E por fín, partiremos do apoio da partitura escrita para ir conseguindo por parte do alumnado unha certa identificación da linguaxe musical empregada para facer música coa escrita.

Basearémonos na seguinte metodoloxía:

Audición

Escoitar é o primeiro e un dos máis importantes contactos coa música a nivel xeral. Ao escoitar e analizar fragmentos interiorízase mellor os elementos da linguaxe musical e fomentase o desexo tanto de facer música como de coñecela e valorala. Ademais coa audición de fragmentos gravados, trabállanse estratexias de atención, audición interior, memoria comprensiva e anticipación durante a propia interpretación e creacións musicais. Antes de calquer actividade de audición, débense dar as indicacións precisas para que o alumnado se centre en aquilo que vai ser obxecto de análise (ritmo, esquema melódico, instrumentación, secuencia de acordes, textura). Existen dúas formas básicas de escoitar de forma activa: seguir un esquema ou guión aclaratorio do discurso musical, ou expresar o que se percibiu auditivamente mediante o uso da linguaxe verbal ou recurrir a debuxos, esquemas, musicogramas, etc.

Todas as obras ou fragmentos obxecto de análise auditivo deberíanse escoitar como mínimo dúas veces na mesma sesión. Nunha arte como a música no que a comprensión da mensaxe está ligado á natureza temporal da música, é necesario escoitar a obra máis dunha vez para que a nosa capacidade de memoria se active e sexa capaz de discriminar o que nunha soa audición resultaría máis difícil.

Os fragmentos que se empregarán para as audicións serán variados e representativos da maioría dos estilos musicais, períodos, xéneros, agrupacións e culturas (música culta,

pop-rock, jazz, flamenco, música cinematográfica, música electrónica, música folclórica, etc.).

Interpretación

A interpretación é xunto á composición, a forma de expresión básica do músico e, polo tanto, no que máis debe insistirse no proceso de ensinanza-aprendizaxe da música. O feito de dispoñer da súa propia voz, o corpo e un instrumental de fácil execución como a percusión Orff fai da interpretación unha das tarefas máis recomendables de dito proceso. A maioría de veces, a interpretación implica actividades en grupo. En tanto, tamén pódese potenciar a práctica individual, sobre todo nas actividades destinadas a desenvolver determinadas capacidades como, por exemplo, unha afinación xusta ou unha habilidade instrumental, vocal ou corporal determinada, cando sexan necesarios para a consecución dun obxectivo dentro da obra.

Os criterios de selección do material para as actividades de interpretación poden resumirse na idea dun repertorio heteroxéneo, no que teñen cabida moitos xéneros e estilos, mediante uns arranxos que facilitan a práctica interpretativa.

Pautas xerais para a interpretación.

Insistir nas normas de interpretación en grupo traballadas anteriormente.

Basearse en recursos escritos ou gráficos. Neste nivel de primeiro de bacharelato, e tendo en conta que o título da materia é linguaxe musical e práctica, este aspecto é fundamental. É chegado o momento de independizarse da aprendizaxe de "oido".

O desenvolvemento das capacidades interpretativas ten como marco tres áreas diferenciadas aínda que estreitamente relacionadas entre si: a expresión instrumental, a expresión vocal e a expresión corporal ou movemento.

Expresión instrumental

Neste nivel non se expoñen actividades específicas para o desenvolvemento da técnica instrumental, aínda que si aparecen formando parte de actividades de interpretación y creación musical.

Expresión vocal

Realizaremos as actividades de técnica vocal (resoancia, articulación, vocalización, impostación) periódicamente desde principio de curso e, sobre todo, antes de abordar a interpretación dalgunha canción. Valoraremos na nota a participación do alumnado da materia no coro do instituto.

Expresión corporal, movemento e danza

A música é o soporte da danza, polo que o movemento corporal é un obxectivo que se ha de alcanzar e un recurso didáctico para a expresión de contidos musicais como a pulsación, o deseño melódico, a textura e a forma.

A improvisación reúne en si mesma as dúas facetas musicais máis importantes: a composición e a interpretación. Dito procedemento permite explorar posibilidades sonoras. A improvisación pódese expoñer dentro dun abano de posibilidades que van desde a liberdade total até a sucesión a unhas pautas predeterminadas. Está presente ao longo de todo o proceso de aprendizaxe, constituíndo en moitas ocasións non só un punto de partida para as actividades baseadas na interpretación e na creación, se non tamén o eixo central de partes específicas da aprendizaxe, como poden ser as actividades rítmicas ou a entoación de sons e a exploración tímbrica e formal. Pódese insistir en que, para improvisar, hai que partir das pautas dadas e manter unha actitude desinhibida e participativa, despreocupándose dos posibles erros e adoptando unha actitude construtiva ante os mesmos.

Creación

Parte da experimentación e a combinación de sons ou elementos corporais a través da improvisación para chegar, posteriormente, a un traballo máis planificado que se plasme na composición, e que permita ao alumnado interiorizar os elementos que permiten construír a música.

Composición

No relativo a estes contidos, o alumnado de Bacharelato conta xa con unha certa experiencia desenvolvida na etapa anterior que permitiulle compoñer pequenos fragmentos de música seguindo unhas pautas básicas como a repetición de motivos ou o emprego dunha secuencia harmónica fundamental, por exemplo a sucesión de acordes I-IV-V-I. Agora é o momento de actuar con máis autonomía e creatividade, partindo da experimentación, da improvisación e chegando a interiorización de pautas e métodos.

Creación e montaxe de coreografías

A faceta creativa do alumnado non debe quedar exclusivamente na composición de fragmentos vocais e instrumentais. A creación de coreografías é o complemento ideal ás actividades de expresión corporal e danza.

Lectoescritura musical

A música é unha linguaxe e constrúese, da mesma forma que a linguaxe verbal, a partir dunhas unidades de significación que se combinan de múltiples formas e que hai que aprender a manexar con soltura. Isto non significa que haxa que aprendelo como unha actividade mecánica. Ao contrario, as actividades baseadas na lectura e a escritura musicais deben ser un medio para a consecución doutros obxectivos, constituíndo a base para outros procedementos como a audición, a improvisación, a interpretación ou a composición de fragmentos.

A lectoescritura musical non debe ser entendida desde un punto de vista restritivo no que só tería cabida a forma tradicional de representar a música con notas nun pentagrama. Outros sistemas de representación, esquemas ou musicogramas, utilizaranse habitualmente na clase.

Investigación e alfabetización informacional

Pódense agrupar aquí, os contidos curriculares encamiñadas a fomentar hábitos de busca de información, posta en común e debate. Este tipo de contidos cobran toda a súa importancia xa que o alumnado a estas idades vai adquirindo a madurez necesaria que lle permite abordar as tarefas de investigación de forma máis autónoma e con maior criterio.

Insistirase en que buscar información a partir dun tema ou cuestionario non é ir directamente ao lugar concreto da fonte (bibliografía, partitura, material de audio ou vídeo, Internet) onde agardase atopar unha resposta determinada para copiala literalmente. Máis ao contrario, hai que planificar a busca, elixir máis dunha fonte, ler e escoitar con tranquilidade, extraer as ideas máis importantes. Analizalas, desenvólvelas e realizar unha síntese a partir de todo o material traballado.

Facemos nosos e traballaremos os items recollidos no Proxecto Lector do centro:

- Saber seleccionar os documentos adecuados para cada tipo de traballo
- Uso de notas para exposicións orais, debates sen apoio documental.
- Introducción a contorna persoal de aprendizaxe. Google+.
- Utilización de redes sociais para ampliar a contorna de aprendizaxe.
- Valoración crítica dos novos fenómenos sociais, youtubers*, influencers* e novos gurús dixitais.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Dotación de instrumental Orff u outros instrumentos e obxectos de son da aula de música
Primeros pasos en teoría musical Grados 1 a 5.- Eric Taylor. The Associated Board of the Royal Schools of Music. Sería o libro de consulta que se correspondería cos cuaderniños anteriores. Se tería como material de consulta no aula.
Formación auditiva. Lenguaje musical de los diferentes estilos. Katalin Szekely. Ed. Lantos.
La Teoría musical en la práctica.- Eric Taylor. The Associated Board of the Royal Schools of Music.(grados 1,2,3,4, y 5). Traballaremos sobre estos cuadernillos como material de traballo do alumno, é a mellor forma de que o alumno teña un material de apoio que pode utilizar para repasar materia e preparar o exame. Dada a experiencia do ano pasado. Faremos un rápido repaso dos dous primeiros cuaderniños que neste instituto empregaremos para os niveis inferiores (E.S.O.) e pediremos que de ser posible o alumno teña de seu os cuaderniño grados 3, 4 e 5).
Sonido y estructura. John Paynter.- Akal/Didáctica de la Música. Libro que se empregará como base dos exercicios improvisatorios.

Canta, Canta.- Lenguaje Creativo a 2 voces. Nivel Elemental . Ana María Navarrete. Música Didáctica. S.I.
El oído de la mente.- Silvia Malbrán. Akal/Entorno Musical.
Aprendiendo a componer.- John Howard- Akal/Entorno Musical.
Música 4º Educación Secundaria Obligatoria.- Alicia Rodríguez Blanco, Oskar Galende García, Soledad Cueto LLames. Editex.
Solfeo para cantantes de coro. Lectura, entonación, teoría.- Carrilo Sedeño, Mariló; Roldán Samiñán, Ramón Ediciones si bemol.
Música digital. Técnicas y progresos. Paul Middleton, Steven Gurevitz. Anaya/Medios digitales y Creatividad.
Apps e programas informáticos: Musescore, audacity.
http://centros3.pntic.mec.es/cp.antonio.de.ulloa/webactivhotpot/raiz/Hot%20Pot/musica/edauditiva/indiceauditiva.html
http://www.hispasonic.com/
https://aulamusicaldeadriana.blogspot.com/
https://www.teoría.com/
https://fatimalenguajemusical.blogspot.com

- "Musescore": programa gartuito de edición de partituras.
 - "Audacity": programa gratuito para mezclar e manipular pistas de audio.
 E ademais, recomendarase a escoita e o visionado por parte dos alumnos dalgúns podcasts ou programas de radiotelevisión española seleccionados con contidos axeitados a materia. Aproveitando o servicio de Radio y Televisión a la carta. (<http://www.rtve.es/alacarta/rne/>), que nos da acceso ao estupendo fondo cultural que radioclásica e a 2ª canle de televisión especialmente atesoran. Dita escoita será dirixida e controlada por medio de cuestionarios. O mesmo faremos con algúns documentáis seleccionados.

A entrega dos mesmos será informatizada, polo tanto empregaremos a conta que todos os alumnos do centro teñen dentro do entorno g-suite, as vantaxes deste sistema, ademáis do ecolóxico, aforro de papel, tamén estriba: primeiro, familiarizar ao alumnado co uso de ferramentas colaborativas como o google drive, ademáis de poder comentar sobre o traballo os erros ao alumnado, sen ter que existir un trasvase físico, menos riscos de extravío ou traspapelo. Por outra banda, deste xeito existe un mellor control sobre as datas de entrada e orde de entrega dos mesmos.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A Avaliación inicial na materia de Linguaxe e práctica musical de 1º de Bacharelato terá por obxecto averiguar os coñecementos musicais e dancísticos previos que aprendeu e lembra o alumnado da etapa anterior.

Nas primeiras unidades, Linguaxe Musical 1 e Práctica Musical 1 faremos un repaso dos contidos de linguaxe musical, de lectura de partituras, das destrezas auditivas e da práctica instrumental e vocal. Con estas actividades comprobaremos as destrezas adquiridas na etapa anterior

1. Realizaranse exercicios de lectura rítmica e melódica e interpretación de pequenas partituras (4/8 compases). Con esta actividade avaliaremos o grao de interiorización rítmico-melódico e a capacidade de interpretación dos códigos da linguaxe musical. Para a interpretación usaranse os instrumentos de placas ou a fruta doce.

2. Proba escrita de análise de partitura (8 compases). O alumnado identificará e describirá todos os símbolos que

recoñece nela e realizará unha análise melódico-rítmica da mesma.

3. Proba escrita de respostas breves dos contidos básicos da música en relación á linguaxe musical.

4. Realizaranse exercicios en formación orquestral de interpretación melódica con acompañamento harmónico. Esta actividade será executada por imitación. Utilizaremos para iso as placas, a pequena percusión ou obxectos de son, así como outros instrumentos que consideremos idóneos. Con esta tarefa comprobaremos as destrezas motrices aplicadas á rítmica, á memoria harmónica e melódica, ao sentido do pulso e á capacidade de escoita para adecuarse ao conxunto.

5. Realizaranse exercicios de lectura rítmica e melódica e interpretación de pequenas partituras (4/8 compases). Con esta actividade avaliaremos o grao de interiorización rítmico-melódica e a capacidade de interpretación dos códigos da linguaxe musical. Para a interpretación usaranse os instrumentos de placas ou a frauta doce.

6. Proba escrita de análise de partitura (8 compases). O alumnado identificará e describirá todos os símbolos que recoñece nela e realizará unha análise melódico-rítmica da mesma.

7. Proba escrita de respostas breves dos contidos básicos da música en relación á linguaxe musical.

Con estas actividades de avaliación o alumnado informaranos sobre os coñecementos previos que posúe e o grao de asimilación. Para avaliar as actividades prácticas usaremos táboas de indicadores específicas con diferentes items que reflictan as capacidades psicomotrices, rítmicas, auditivas e interpretativas do alumnado. As probas prácticas daranos a información dos coñecementos teóricos do alumnado.

Outras cuestións, como as destrezas no movemento e danza, ou o manexo da tecnoloxía, irémolas avaliando nas sucesivas unidades.

Á luz dos resultados da avaliación inicial decidiremos aplicar a programación tal e como foi deseñada, ou realizar as correspondentes e necesarias adaptacións.

Se no momento das avaliación inicial atopáramos con alumnos que non logran seguir o nivel inicial da clase. Isto quere dicir, no caso de que non foran quen de ler as notas dentro do pentagrama na clave de sol, non son capaces de seguir o pulso, ou ben non son quen de diferenciar ritmos binarios e ternarios. Procederase a facer unha adaptación curricular, en primeiro lugar recomendaraselle que comece os cuadernillos do grado 1 e 2, que se irá correxindo na clase, e se adaptaran lecturas para ir correxindo as súas dificultades. Dado que a maioría das actividades que se van facer son colaborativas, incluírase a estes alumnos nos grupos, sempre tendo en conta as dificultades á hora de asignarselle un papel cunha dificultade menor (instrumentos de son indeterminado) ou similar. Iso significa que se valorará a participación e aporte do alumno en función das súas capacidades.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	20	5	5	20	5	5	20	5	5	10
Proba escrita	100	0	0	100	0	0	100	0	0	0
Táboa de indicadores	0	100	100	0	100	100	0	100	100	100

Unidade didáctica	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	100
Proba escrita	60
Táboa de indicadores	40

Crterios de cualificación:

Dado que a materia ten dous bloques de contidos diferenciados, un teórico e outro de práctico, e que a metodoloxía das unidades é altamente procedimental, as porcentaxes de cada bloque de contidos serán:

- Proba teórica escrita: 60% A proba teórica contará con exercicios de linguaxe musical, de escoita activa e análise reflexiva e comentada de audicións e partituras, de exercicios de composición, de transcripción de partituras a través de ferramentas dixitais, etc. Todas estas tarefas de avaliación estarán axustadas aos contidos de cada unidade. Ademais, poderá contar con preguntas en formato test e outras de redación.

- Parte práctica, participación, traballo regular na aula e na casa, traballos a presentar na aula, interpretación instrumental/vocal/dancística, creación de proxectos audiovisuais ou escénicos, etc.: 40%. Esta parte avaliarase mediante a observación sistemática con táboas de indicadores ou rúbricas que se utilizarán en cada sesión, e tamén haberá unha rúbrica específica para as actuacións públicas, para os exames individuais prácticos de interpretación e para os proxectos audiovisuais e escénicos. No caso dos exames individuais o alumnado deberá demostrar que sabe completa a súa parte de interpretación da obra/s de avaliación.

É preciso valorar no día a día a evolución do alumno á hora de desenvolverse nas actividades interpretativas e de creación musical. Pero, por outra banda, é preciso crear un apoio documental que permita ao alumnado ter un soporte material máis aló do traballo diario no aula, máis nesta materia na que os alumnos carecen de libro de texto.

Os exames escritos son un método máis de diagnóstico do proceso de ensinanza-aprendizaxe, pero teñen un valor outorgado polo propio alumnado de ser un sistema obxectivo, que poden consultar unha vez feito e que lles serve de acicate para o estudo.

Para tratar de equilibrar todas estas cuestións, este departamento cualificará a evolución e logro dos obxectivos por parte do alumnado atendendo ao reparto seguinte:

- 60 % da nota atribuíble ao exame ou exames que se fagan nas datas da avaliación
 - 20% será determinada polo traballo na aula do alumno, interpretacións e creacións.
 Atendendo moi especialmente á participación e musicalidade das propostas do alumnado.

- valorándose primordialmente a participación, a disciplina fronte as indicacións dadas, e o progreso na afinación e na medida.

- Non se poderá valorar do mesmo xeito a facilidade e a beleza do timbre, -e será sancionada a non participación do alumnado nestas actividades. Xa que impedirá a avaliación positiva na materia independentemente da nota matemática conseguida nos outros procedementos avaliadores.

-20 % por traballos e exercicios que se fagan na casa, presentacións que se propoñan para o o aula, e demais traballos que se fagan na materia. Considerarase a tal fin, tanto os traballos de exercicios, como os proxectos baseados en lecturas, podcasts, buscas en internet, presentacións ou creacións informáticas que sexan formuladas na clase.

Os procedementos para a avaliación dos alumnos serán básicamente de tres tipos.

¿ As actividades musicáis que se fagan na clase, e que serán consideradas diaria e individualmente polo profesor para cada alumno. Incluiríamos dentro delas as seguintes.

¿ Exercicios e xogos rítmicos.

¿ Lecto-escritura de fragmentos sinxelos.

¿ Interpretación ante un instrumento dunha partitura proposta.

¿ Interpretacións de cancións individual e colectivamente, a unha voz ou a dúas.

¿ Creación de coreografías.

¿ Creación de proxectos musicais que permitan a investigación sonora e da construción musical.

¿ Traballos con Midi.

¿ Dictados rítmicos, melódicos e harmónicos de dificultade gradual e axeitada.

¿ Dentro dos traballos musicais que o alumno terá que preparar ao longo do curso consideraremos dúas categorías de exercicios.

¿ Os que serán presentados por escrito e que servirán como base para a preparación dos exames dos alumnos e complemento dos apuntes que eles mesmos collan dentro das clases, terán que ser recompilados polos alumnos, e incorporar aqueles que sexan obxecto de corrección por parte da profesora, e ser presentados no momento en que sexan solicitados como parte da actividade avaliadora. Entre eles serán de especial importancia os cuadernillos de Eric Taylor, nota que será tida en conta en todas as avaliacións desde principio de curso.

¿ Aqueles que sexan doutro carácter como presentacións, debates, traballos coa informática musical ou as Tics ou outras actividades de contido oral ou virtual, serán valorados de forma diaria e individual polo profesor no momento de realizar actividade.

¿ Na libreta que o alumno presentará en cada trimestre, ademais da recompilación dos exercicios executados na asignatura, haberá dous apartados diferenciados, onde o alumnado creará un pequeno glosario de termos musicais e de audicións escoitadas na clase, co fin de crear un pequeno vocabulario de palabras técnicas, e de crear un repertorio de audicións, que non queden en meros exemplos de clase.

¿ Os exames constarán de tres partes diferenciadas e para a superación do mesmo, será necesario que o alumno puntue como mínimo un punto en cada unha das partes.

¿ A primeira parte, terá un contido máis teórico, daqueles elementos que se traballen na avaliación, como poden ser o son, as voces, os instrumentos ou similares.

¿ A segunda parte, terá contido de linguaxe musical, e obrigará ao alumno a desenvolverse mínimamente coa linguaxe musical.

¿ A terceira parte, terá carácter auditivo, e permitirá á profesora comprobar capacidade do/a alumno/a para discriminar auditivamente os elementos sonoros.

Indicadores de logro

1. Canta de pe, recto e cunha correcta emisión da voz.

2. Participa en interpretacións en clase ou en actuacións e realiza correctamente a súa parte, tanto en referencia ás indicacións da partitura como as feitas pola profesora ou compañeiro/a que dirixa.

3. Reproduce e identifica todos os intervalos no seo da 8ª, os acordes e arpexos.

4. Corrixe e busca unha correcta afinación

5. Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro.

6. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final.

7. Lectura con soltura no pentagrama en clave de sol até a segunda liña adicional por encima e por abaixo empregando compases de 2/4, 3/4 e C, 6/8 e 3/8 con figuracións de redonda, branca, negra, corchea e semicorchea, silencios correspondentes. Uso do tresillo de corcheas en pulso de negra. Uso dos puntillos de prolongación en brancas, negras e corcheas.

8. Lectura con soltura no pentagrama en clave de fa ata a primeira liña adicional, empregando figuras de redonda, brancas, negras e corcheas e silencios correspondentes, puntillos de prolongación en brancas e negras.

9. Dictados rítmicos en 2/4, 3/4, 4/4 e 6/8 usando brancas, negras, corcheas, semicorcheas, e grupos de combinación dos mesmo. puntiños en brancas, negras e corcheas.. Comezos téticos e anacrúsicos. sincopas de negra entre corcheas. 3/8 e de corcheas entre semicorcheas. Tresillos e dosillos, notas a contratempo. en pulso de negras. (Até un Máximo oito erros en oito compases)

10. Facer dictados en Do M e lam, notas desde o si2 ata o re4. coas indicacións rítmicas

arriba indicadas. (Até un Máximo oito erros en oito compases)

11. Recoñecemento de acordes en Do M, II, , IV, V, VI e VII. en la m . I, IV eV (Até un Máximo oito erros en oito compases)

12. Recoñecemento auditivo dos instrumentos da orquestra sinfónica, piano, guitarra, instrumentos da banda de rock standar, da música tradicional galega, e das principais agrupacións vocais.

13. Modificacións ao longo da historia: Orquestra barroca, orquestra clásica, orquestra romántica, orquestra sinfónica do século XX e recoñecemento auditivo das mesmas.

14. Identifica texturas en audicións. Monodia, Polifonía (texturas contrapuntísticas), Homofonía (Melodía acompañada) e Heterofonía.

15. Ser capaz de seguir unha partitura proporcionada para seguir unha audición, implica recoñecer os elementos gráficos.

16. Recoñecemento das indicacións de repetición. Doble barras, da Capo, fine, e similares.

17. Coñecemento dos convencionalismos das partituras. Sistemas, lectura de abaixo-arriba, disposición dunha partitura orquestral ou coral.

18. É capaz de comprender a nomenclatura de acordes de Jazz-rock, e de recoñecer as irregularidades do ritmo propias da interpretación deses estilos.

19. Identifica e trata de seguir partituras de música contemporánea.

20. Le con soltura na clave de sol e de fa.

21. É capaz de seguir a lectura na clave de do en 3ª.

22. Comprende a relación entre as tres claves e as tesituras.

23. Escalas tonais maiores e menores até cinco alteracións

24. equivalente enharmónicos

25. Especies de intervalos simples.

26. escalas cromáticas

27. Transcripción nas tres claves coñecidas.

28. Recoñece os acordes tríadas en estado fundamental e en inversión

29. Recoñece os acordes cuatrías de dominante e de sensible.

30. Recoñece auditivamente e funcionalmente as cadencias.

31. Recoñece e sabe cifrar os acordes tanto no cifrado barroco e no de Jazz

32. Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta.

33. Crea melodías con sentido musical atendendo a unha serie de instrucións no editor de partituras

34. Improvisa vocalmente melodías a partir de textos dados.

35. Improvisa e crea ritmos sobre textos dados.

36. Crea harmonizacións sinxelas a partir de melodías dadas ou orixinais.

37. Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora

38. Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación

39. Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro.

40. Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro.

41. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final.

42. Non se culpabiliza os erros dos compañeiros.

43. Asíumese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.

44. Comprende o fenómeno físico-harmónico; movemento ondulatorio; serie de Fourier.

45. Fundamentos dos sistemas de afinación. Proporcións asociadas aos intervalos: consonancia e disonancia. Serie harmónica. Índices acústicos. Diapasón

46. Transmisión e amortecemento do son.

47. Tipos de software musical: editores de partituras, secuenciadores, programas xeradores de acompañamentos e mesas de mesturas

48. Emprega con autonomía un editor de partituras (musescore)

49. Emprega con autonomía un editor de son (Audacity)

50. Coñece as posibilidades dun editor de partituras online (noteflight)

51. Coñece as posibilidades e diferencias entre as diferentes plataformas.

52. Comprende on concepto de música en streaming

O aprobado acadarase cunha puntuación mínima de 5.

A nota da avaliación ordinaria será a media dos tres trimestres.

Cando a nota de cada avaliación ou final dea números con decimais, se estes están por debaixo de 0.5 tenderase á nota enteira inferior, e se están por enriba de 0.5 tenderase á nota enteira superior. Por exemplo, se a media é de 7.3, a nota será 7; se a media é 7.7, a nota será 8.

Criterios de recuperación:

O alumnado de 1º Bacharelato que acade unha cualificación inferior a 5 na avaliación final ordinaria realizará actividades que servirán tanto de recuperación dos contidos teóricos e/ou prácticos da materia non superados como de apoio, reforzo, así como de preparación -de ser necesario- das probas extraordinarias. Estas actividades poderán ser de dous tipos

Actividades novas deseñadas para tal fin no caso de que o alumnado realizase todas as previas ata a avaliación ordinaria e non as superase. O deseño destas actividades responderá aos contidos non superados e a metodoloxía aplicada.

Actividades repetidas das realizadas ao longo do curso con cualificación negativa ou non presentadas.

Estas actividades corresponderán aos dous bloques da materia teórico e práctico.

Criterios de cualificación das actividades de recuperación dos contidos teóricos e prácticos.

O profesorado informará ao alumnado das actividades de recuperación que ten que realizar para recuperar a materia. As novas cualificacións obtidas nas actividades de recuperación seguirán os criterios de cualificación establecidos na programación.

A Proba extraordinaria de xuño e criterios de cualificación seguirán o mesmo deseño que as probas da avaliación ordinaria.

A puntuación máxima será de 10 puntos. A proba incluírá os contidos teóricos e prácticos. A cualificación final da materia de Linguaxe e práctica musical obterase coa suma das notas acadadas aplicando as porcentaxes dos dous apartados de contidos teóricos e prácticos, e será necesario acadar unha cualificación de 5 puntos para superala.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Para recuperar a materia pendente de Linguaxe e Práctica Musical o alumnado desenvolverá ao longo dos trimestres unhas actividades de recuperación que corresponderán cos bloques de contidos teóricos e prácticos da materia e responderán aos contidos da programación:

Contidos teóricos: exercicios escritos de linguaxe musical, de escoita activa e análise reflexiva e comentada de audicións e partituras; exercicios de composición, de transcripción de partituras a través de ferramentas dixitais, etc.

Contidos prácticos de lectura rítmica, melódica e interpretación musical: práctica da lectura rítmico-melódica de exercicios sinxelos estudados previamente ou a primeira vista que conteñan as células rítmicas do curso e en clave de Sol, coa tesitura establecida no curso. Estudo individual das pezas de interpretación instrumental/vocal e práctica interpretativa con acompañamento gravado "play alone".

O alumnado realizará trimestralmente unhas probas parciais que avalíen os contidos tanto teóricos como prácticos. Estes serán avaliados cos mesmos criterios de cualificación que para o alumnado que cursa a materia por primeira vez. Son os seguintes:

- Proba teórica escrita: 60%. A proba teórica contará con exercicios de escoita activa e análise reflexiva e comentada de audicións e partituras, de exercicios de composición, de transcripción de partituras, a través de ferramentas dixitais, etc. Todas estas tarefas de avaliación estarán axustadas aos contidos da programación. Ademais, poderán contar con preguntas en formato test e outras de redacción.

- Parte práctica: 40%. Traballo regular nas tarefas de recuperación mensual ou trimestral e as actividades de interpretación musical. Esta parte avaliarase mediante a observación sistemática nas sesións fixadas polo

departamento, con táboas de indicadores ou rúbricas. Utilizaranse tamén as táboas de indicadores nos exames individuais prácticos de interpretación.

No caso das probas de interpretación, o alumnado deberá demostrar que sabe completa a súa parte de interpretación da obra/s de avaliación.

Se o alumnado supera todas as probas trimestrais cunha cualificación mínima de 5 recuperará a materia pendente. A nota da avaliación ordinaria será a media dos tres trimestres. No caso de que non superase as probas de avaliación trimestral, poderá realizar unha proba global que terá a mesma estrutura que as trimestrais e que abranguerá todos os contidos do curso, tanto teóricos como prácticos. Esta proba global será a mesma tanto para a avaliación ordinaria como, de ser o caso, para a extraordinaria.

Os alumnos que pasen a segundo con esta asignatura pendente terán como actividades de recuperación a presentación dos cuaderniños de Eric Taylor de cada avaliación ante a profesora da asignatura e actividades de lectura e dictados musical incorporados nos exames extraordinarios.

Nas horas de titoría de alumnos estará accesible para calquera dúbidos que se lle poda presentar.

6. Medidas de atención á diversidade

Prestaremos especial atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, ofrecendo diferentes formas de organización dos espazos e tempos de clase, e metodoloxías variadas que permitan a todo o alumnado seguir as explicacións e actividades propostas.

O obxectivo fundamental é asegurar a normalización, inclusión e non-discriminación deste alumnado coa fin de que poida acceder a unha educación de calidade con igualdade de condicións.

Para garantir un apoio axeitado a este alumnado, é fundamental establecer canles de colaboración entre o diverso profesorado que intervén na súa educación, e organizar os recursos persoais e materiais do centro coa fin de desenvolver actividades encamiñadas á inserción e promoción.

Estudiaranse as circunstancias concretas de cada caso, con especial atención ao alumnado con dificultades de aprendizaxe, tendo en conta os diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, establecendo as liñas educativas a seguir e garantindo así os apoios necesarios. Para elo, a función da coordinación entre docentes, alumnado e familias é fundamental a través da titoría.

Con todo, para a atención á diversidade do alumnado de bacharelato estarase ao disposto na lexislación vixente na Comunidade Autónoma de Galicia.

En principio, non é habitual que nos atopemos con moitos alumnos con necesidades educativas especiais motivadas por discapacidades, xa que nos atopamos nun nivel educativo postobrigatorio. Porén, somos conscientes da diversidade do alumnado que nos podemos atopar nesta asignatura, así que:

- A formulación da asignatura será a dunha atención flexibilizada e persoalizada, xa que agardamos que o nivel dos alumnos sexa notablemente heteroxéneo.
- Tendo en conta, asimismo, o carácter de materia instrumental que a presente ten para outras asignaturas, a medida que trataremos de usar máis asiduamente será a de reforzo educativo, tratando de que ningún alumno considere difícil seguir o ritmo da clase.
- Unha das medidas que tomaremos será a de personalizar o traballo do alumnado en tres grupos diferentes. O primeiro traballará unhas lecturas, comezará no primeiro cuaderniño e se lle farán traballos de nivel máis baixo, a cambio comprometeranse a traballar máis, se lles poñerá máis exercicios para poñerse ao nivel dos outros alumnado. O segundo grupo, intermedio, traballará un pouco máis a modo, pero sen pausa. O terceiro grupo, habitualmente correspondente ao alumnado que cursa estudos no conservatorio traballará a un ritmo máis relaxado pero con lecturas e actividades de maior dificultade e a cambio, como medio de para aposentar os seus coñecementos se lles pedirá que asuman a posición de titores.
- Ese traballo de titores significa que emparellaremos a alumnos do 3º grupo e do 1º para diferentes actividades, traballos en grupos, traballos nas tics e dictados musicais.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora	X			X			X	
ET.2 - Creatividade		X			X			X
ET.3 - Autonomía		X	X		X	X		X
ET.4 - Traballo en equipo, emprendemento social e empresarial		X	X		X	X		X
ET.5 - Igualdade entre mulleres e homes		X	X		X	X		X
ET.6 - Consumo responsable: fomento do espírito crítico	X			X			X	
ET.7 - Respeto mutuo: educación emocional e en valores		X	X		X	X		X
ET.8 - Expresión oral e escrita	X			X			X	

	UD 9	UD 10
ET.1 - Comprensión lectora		
ET.2 - Creatividade	X	X
ET.3 - Autonomía	X	X
ET.4 - Traballo en equipo, emprendemento social e empresarial	X	X
ET.5 - Igualdade entre mulleres e homes	X	X
ET.6 - Consumo responsable: fomento do espírito crítico		
ET.7 - Respeto mutuo: educación emocional e en valores	X	X
ET.8 - Expresión oral e escrita		

Observacións:

- Comprensión lectora: Traballárase principalmente nas unidades 1, 4 e 7 a través dos textos para aprender os contidos teóricos.
- Creatividade: traballárase nas unidades 2, 3, 5, 6, 8, 9 e 10 a través da interpretación musical, escénica ou dancísticas composición de exercicios de movementos e percusión corporal, improvisación...
- Autonomía: traballárase nas unidades 2, 3, 5, 6, 8, 9 e 10 a través de actividades de improvisación, e creación e participación nos proxectos de interpretación musical, escénica, dancísticos audiovisuais en grupo.
- Tráballo en equipo, emprendemento social e empresarial: unidades 2, 3, 5, 6, 8, 9 e 10. Actividades que implican traballo grupal e controlar o noso propio rol dentro do grupo. .
- Igualdade entre sexos: unidades 2, 3, 5, 6, 8, 9 e 10. Utilización de obras de diversos estilos e épocas compostas tanto por homes como por mulleres, fomentando especialmente o repertorio composto por mulleres e intérpretes femininas.
- Consumo responsable: fomento do espírito crítico. Unidades 1, 4 e 7. A través da comprensión dos elementos que conforman a música e dos distintos estilos e xéneros musicais o alumnado conformará unha opinión obxectiva e crítica e isto contribuirá a fomentar un consumo musical responsable .
- Respecto mutuo: educación emocional e en valores. Unidades 2, 3, 5, 6, 8, 9 e 10. Actividades musicais grupais nas que é primordial respectar as producións musicais dos demais e axudarse mutuamente para conseguir un son de conxunto.
- Expresión oral e escrita: unidades 1, 4 e 7. A través da redacción de textos explicativos e traballos de exposición oral da análise de audicións e partituras.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Concertos do alumnado	Interpretación pública, en formación orquestral ou vocal grupal con/sin acompañamento musical, cara o final dos trimestres ou nas datas de conmemoración seleccionadas.			
Actuacións escénicas e dancísticas	Interpretación pública de montaxes escénicas e dancísticas cara o final dos trimestres ou nas datas conmemorativas seleccionadas.			
Encontros anuais	Procuaremos participar no encontro que convoque asomúsica			
Ensaio da O.S.G. e Concertos Didácticos	Asistencia como público a algún concerto ou actuación de interese musical para o alumnado.			
Charlas e conferencias didácticas	Asistencia como público a charlas ou conferencias didácticas de interese musical para o alumnado.			
Encontros con algún profesional de los medios	A lo largo del curso			
Actividades de investigación de Paisaxes Sonoros	Saídas do centro co alumnado			
Información musical	De programas musicais dos medios de comunicación			
Información cinematográfica	Destacadas estreas cinematográficas no país			

Observacións:

Os concertos e actuacións musicais escénicas ou dancísticas do alumnado poderán realizarse tanto dentro como fóra do Centro.

Os concertos, as charlas e conferencias didácticas impartidas por profesionais da música, da danza ou da pedagogía musical ou dancística poderán ser realizadas tanto no propio centro como en salóns ou auditorios, tanto da contorna como de fóra. Estas actividades dependerán da oferta de particulares ou de institucións públicas ou privadas.

Proxecto Lector

Actividade encamiñada a fomentar, desenvolver e cultivar a afición á lectura tan importante e necesaria pero tan denostada nos mozos nos últimos anos, debido en parte a vivir nun mundo audiovisual e tecnolóxico moi desenvolvido e que resúltalles máis cómodo e atractivo e require menos esforzo.

Non é tarefa fácil, pero se fundamental desenvolver o interese pola lectura. O mundo das imaxes ¿per se¿ só non é suficiente para desenvolver determinadas habilidades intelectuais.

A lectura axuda á reflexión, que pola súa vez axuda a fomentar un espírito crítico capaz de formar argumentacións coherentes que sirvan para defender ou rebater argumentacións contrarias segun precívese.

As actividades que consideramos máis axeitadas na nosa disciplina para desenvolverla serían a modo de exemplo:

Lectura e posterior comentario de noticias ou artigos de prensa relacionados con acontecementos musicais de todo tipo.

- Propoñemos para este nivel o libro a elexir, Así es la música de John Powell ou ben De Madonna al Gregoriano de Nicholas Cook.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Ben ou Acadado
Mal ou Non acadado
Regular ou Mellorable

Descrición:

A programación é un documento aberto e susceptible de cambios segundo observemos os procedementos que funcionan e os que non. Debe revisarse cada ano coa fin de adaptala mellor á realidade das aulas. A posta en práctica de dita programación é o que nos permite melloralala, recollendo a través dos procedementos de avaliación da propia programación e da práctica docente a información necesaria para reformala. O proceso de avaliación da propia programación e da práctica docente realízase dentro do Departamento coa información recollida polos docentes sobre diferentes aspectos do desenvolvemento da mesma, que debería incluír unha valoración/avaliación dos estudantes, do seu propio proceso de ensino-aprendizaxe, que pode realizarse a través dun cuestionario, ou dunha entrevista con cada alumno a final de curso. Algúns dos ítems a contemplar para avaliar a propia programación e a práctica docente mediante rúbrica son os seguintes:

- Comprobación dos obxectivos propostos: avaliar se estes se adaptan ao curso correspondente, se se poden acadar coas unidades propostas, a porcentaxe de alumnado que consegue ditos obxectivos, etc.
- Idoneidade das unidades didácticas propostas: avaliar se hai correlación entre obxectivos, contidos e criterios de cualificación, a corrección da temporalización, e se contribúen realmente a acadar as competencias clave.
- Utilidade dos materiais didácticos empregados: comprobar se o alumnado os entende, se son variados, se están adaptados para o alumnado con necesidades educativas específicas e de apoio educativo, se inclúen TIC, etc.
- Valoración dos criterios e instrumentos de avaliación e cualificación: se son adecuados e precisos, se os

instrumentos de avaliación inclúen métodos cualitativos e cuantitativos, se se inclúen procedementos de recuperación, etc.

- Grao de implicación dos estudantes no proceso de ensino-aprendizaxe: se coñecen os obxectivos propostos, se o repertorio e actividades parécenlles adecuados, se coñecen os criterios de avaliación e cualificación, etc.

Para avaliar a programación teranse en conta os seguintes criterios:

¿ Consecución de obxectivos: Capacitación progresiva dos alumnos-as nas competencias básicas

¿ Evolución progresiva dos alumnos-as na comprensión dos elementos da linguaxe e os distintos parámetros sonoros que conforman o feito musical

¿ Evolución progresiva no coñecemento e manexo das técnicas de estudio propio da música

¿ Progresiva asimilación de valores e actitudes propias dunha sociedade plural, solidaria e democrática

¿ Progresiva adquisición de autonomía no proceso de aprendizaxe: percepción, identificación, coñecemento e reprodución dos distintos elementos da música

¿ Contribución ao desenvolvemento das competencias básicas necesarias para entender a música como medio de comunicación e de expresión artística e persoal.

¿ Progresiva evolución nas técnicas e as normas de escritura musical tendentes a desenvolver no alumnado a capacidade para ser quen de achegarse a calquera creación musical que está ao seu alcance e poder desentrañar os códigos musicais.

¿ Adecuación dos obxectivos ao nivel académico do grupo, detectado na avaliación inicial.

¿ Adecuación dos contidos programados e da súa secuenciación ou temporalización prevista.

¿ Neste aspecto terase en conta a normativa vixente que considera conforme a programación se se cumpre ao menos un 75% dos contidos programados ao principio do curso, se non hai unha desviación na programación por avaliación máis aló dun 20% dos contidos programados ou incluso nestos casos, cando as razóns sexan de carácter externo e/ou non imputables a nós.

¿ Validez das estratexias metodolóxicas empregadas para a adquisición dos novos contidos

Tido en conta o anterior, elaboración de propostas de mellora.

Os ítems anteriores avaliaranse mediante os indicadores: ben ou acadado, mal ou non acadado, e regular ou mellorable no caso de que sexa acadado pero que se poida revisar e mellorar.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para o seguimento da programación, avaliación desta e propostas de mellora utilizaremos unha táboa de indicadores considerando os ítems expostos no punto anterior (avaliación do proceso de ensino e práctica docente), valorando para cada un deses ítems o grao de consecución e facendo propostas de mellora naqueles puntos que se observen carencias. Así, o procedemento de seguimento e avaliación da programación e da práctica docente farase mediante táboas de indicadores, ficha con preguntas a cubrir polo alumnado e entrevista persoal co alumnado.

A partir da análise dos datos extraídos destes procedementos de seguimento, faranse as correspondentes propostas de mellora.

Dito seguimento realizarase trimestralmente acordando en reunión de departamento os cambios a introducir na programación a través da aplicación proens en cada trimestre e a final de curso de cara ao ano seguinte.

9. Outros apartados

